

ΧΗΜΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.— Συστατικά τινα τοῦ ἀσπαρονοποιήτου μέρους τῶν λιπαρῶν ύλῶν τοῦ γάλακτος (λ_{max}) 282 $\mu\mu$, ὑπὸ *L. N. Ninni* καὶ *M. L. Ninni**. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἐμμ. Ἐμμανουὴλ.

Τὸ λίπος τοῦ γάλακτος, τὸ λαμβανόμενον διὰ τήξεως ἐκ τοῦ νωποῦ βουτύρου, παρουσιάζει χαρακτηριστικὸν ὑπεριώδες φάσμα, λ_{max} . εἰς 233 $\mu\mu$, 268 $\mu\mu$, 280 $\mu\mu$, 316 $\mu\mu$, καὶ 345 $\mu\mu$ (1). Τὰ ἐμφανιζόμενα μέγιστα δόψείλονται εἰς τὴν παρουσίαν συζυγῶν διενοϊκῶν, τριενοϊκῶν καὶ πολυενοϊκῶν λιπαρῶν δέξεων (2). Τὰ συνήθη λίπη καὶ ἔλαια δὲν περιέχουν συζυγῆ ἀκόρεστα λιπαρὰ δέξα καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐμφανίζουν χαρακτηριστικὰ μέγιστα εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Ἡ περιεκτικότης τοῦ λίπους τοῦ γάλακτος εἰς συζυγῆ πολυακόρεστα λιπαρὰ δέξα καθαρίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπεριώδους ἀπορροφήσεως, διὰ χρησιμοποιήσεως δειγμάτων ληφθέντων ἐκ προσφάτου γάλακτος δι' ἐργαστηριακῆς ἀποκορυφώσεως (1).

Κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ λίπους ἐκ τοῦ γάλακτος διὰ διαφόρων μεθόδων ἐκχυλίσεως ἐμφανίζονται σημαντικὰ διαφορὰί εἰς τὸ φάσμα, ἐξαρτώμεναι ἐκ τῆς χρησιμοποιηθείσης μεθόδου (3). Αἱ μεγαλύτεραι διαφοραὶ παρουσιάζονται μεταξὺ τοῦ ἐκ νωποῦ βουτύρου διὰ τήξεως λαμβανομένου καὶ τοῦ δι' ἐκχυλίσεως δι' αἰθέρος ἐκ γάλακτος παραλαμβανομένου λίπους.

Ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐργασίας εἶναι ἡ συστηματικὴ ἔρευνα τῶν ἀνωτέρω διαφορῶν, ἥτις ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀπομόνωσιν ἐκ τοῦ γάλακτος ἐνώσεων χαρακτηριστικῆς ὑπεριώδους ἀπορροφήσεως (λ_{max} . 282 $\mu\mu$).

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

1) Χρησιμοποιηθέντα ὅργανα:

- α) Φασματοφωτόμετρον ὑπεριώδους φωτὸς UNICAM S. P. 500.
- β) Φασματοφωτόμετρον ὑπερύθρου φωτὸς τύπου INFRACORD.
- γ) Συσκευαὶ ἐκχυλίσεως SOXHLET μετ' ἐσμυρισμάτων.

* L. N. NINNIS and M. L. NINNI, Constituents of Unsaponifiable Portion of Milk Lipids (λ_{max} . 282 $\mu\mu$).

2) Χρησιμοποιηθεῖσα χημικαὶ σλαὶ:

- α) Βενζίνη σ.ζ. 40 - 60 διὰ φασματοφωτομετρίαν, διαπερατότης εἰς στοιβάδα 10m.m.90% εἰς 233μμ καὶ 100% εἰς 270μμ.
- β) Διαιθυλαιθήρ ἀπηλλαγμένος ὑπεροξειδίων.
- γ) Θεικὸν νάτριον ἀνυδρον.
- δ) Γῆ διατόμων ἐκχυλισθεῖσα δι' αἰθέρος.

3) Χρησιμοποιηθεῖσα μέθοδοι:

- α) Προσδιορισμὸς λίπους εἰς τὸ γάλα κατὰ SOXHLET (3). Ἐντὸς ἵγδίου περιέχοντος 10 γρ. κονιοποιημένου θεικοῦ νατρίου φέρονται 5,0 ml ἐκ τοῦ πρὸς ἔξετασιν γάλακτος καὶ ἀναμειγνύονται καλῶς. Ἐν συνεχείᾳ προστίθενται 5,0 γρ. γῆς διατόμων, ἀναμειγνύονται ἐκ νέου καὶ τὸ σύνολον μεταφέρεται ποσοτικῶς εἰς συσκευὴν SOXHLET. Πρὸς ἐκχύλισιν χρησιμοποιεῖται βενζίνη ἡ διαιθυλαιθήρ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκχυλίσεως ὁ διαλύτης ἐκδιώκεται εἰς ρεῦμα ἀζώτου καὶ μετὰ τὴν ψῦξιν ζυγίζεται καὶ καθορίζεται ἡ περιεκτικότης τοῦ γάλακτος εἰς λίπος. Μετὰ ταῦτα ἡ παραληφθεῖσα ποσότης λίπους διαλύεται εἰς βενζίνην φασματοφωτομετρίας, μεταφέρεται εἰς ὅγκομετρικὴν φιάλην 50,0 ml καὶ συμπληροῦται ὁ ὅγκος διὰ τοῦ αὐτοῦ διαλύτου. Τὸ διάλυμα αὗτὸν χρησιμεύει διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς εἰδικῆς ἀπορροφήσεως $E_{1cm}^{1\%}$ τοῦ λίπους.

β) Προσδιορισμὸς λίπους κατὰ Gottlieb-Röse (4).

- γ) Χρωματογραφία λεπτοῦ στρώματος. Ἐχρησιμοποιήθησαν πλακίδια, φέροντα λεπτὸν στρῶμα ἐκ πυριτικοῦ ὀξέος (silica gel) ἀνευ γύψου, πάχους 0,25m.m., ἐνεργοποιηθέντα διὰ θερμάνσεως εἰς 120° ἐπὶ δίωρον. Τὰ χρωματογραφήματα ἀνεπτύχθησαν διὰ χρησιμοποιήσεως μείγματος βενζίνης: αἴθερος (9:1). Ἡ ἐμφάνισις τῶν κηλίδων ἐγένετο διὰ χρησιμοποιήσεως γενικῶν ἀντιδραστηρίων, ὡς οἱ ἀτμοὶ ἰωδίου καὶ τὸ χρωμοθεικὸν ὀξύ, καὶ εἰδικῶν, ὡς τριχλωριοῦχον ἀντιμόνιον καὶ τὸ μεῖγμα ὀξικοῦ ἀνυδρίτου καὶ θεικοῦ ὀξέος (5).

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΤΙΝΩΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΛΙΠΟΥΣ

Ἡ σύγκρισις τῶν χρησιμοποιουμένων μεθόδων διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ λίπους εἰς τὸ γάλα, διεξήχθη ἐπὶ μεγάλης ποσότητος γάλακτος προβάτου, ἐκ τῆς ὁποί-

ας παρήγθησαν κατά βιομηχανικόν τρόπον ἀφρόγαλα, νωπὸν βούτυρον καὶ ἀπισχνανθὲν γάλα.

Πειράματα ἐπὶ τοῦ πλήρους γάλακτος.

‘Η περιεκτικότης εἰς λίπος τοῦ πλήρους γάλακτος προσδιορισθεῖσα δι’ ἐκχυλίσεως κατὰ SOXHLET διὰ βενζίνης εὑρέθη ἵση πρὸς 7,30%. Τὸ ἔξικμασθὲν φυσίγγιον, ὑποβληθὲν εἰς συμπληρωματικὴν ἐκχύλισιν δι’ αἱθέρος, ἀπέδωκε μικρὰν ποσότητα λιπαρῶν ὅλῶν ἵσην πρὸς 0,108%. Διὰ τῆς μεθόδου Gottlieb-Röse ἡ περιεκτικότης εἰς λίπος εὑρέθη ἵση πρὸς 7,51%.

Ἐκ τῶν ληφθέντων φασμάτων ἀπορροφήσεως ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἀρχικὸν διὰ βενζίνης ἐκχύλισμα ἔχει φάσμα ἀπορροφήσεως τελείως διάφορον τοῦ συμπληρωματικοῦ δι’ αἱθέρος ἐκχυλίσματος (Σχ.1). Οὕτω τὸ διὰ βενζίνης ἐκχύλισμα (Σχ.1) παρουσιάζει $\lambda_{\max}$. εἰς 230μμ, 270μμ, 280μμ, 316μμ, 345μμ, $E \frac{1}{1cm} = 11,77-0,95-0,83-0,11-0,027$ καὶ $\lambda_{\min}$. εἰς 217μμ, 263μμ, 277μμ, 312μμ, ἐνῷ τὸ δι’ αἱθέρος $\lambda_{\max}$. εἰς 282μμ ($E \frac{1}{1cm} = 17,77$) καὶ $\lambda_{\min}$. εἰς 256μμ. Τὸ διὰ τῆς μεθόδου Gottlieb-Röse παραληφθὲν ἐκχύλισμα ἔχει φάσμα παρόμοιον πρὸς τὸ διὰ βενζίνης ἐκχύλισμα $\lambda_{\max}$. εἰς 233μμ, 270μμ, 280μμ, 316μμ, 345μμ, $E \frac{1}{1cm} = 11,67-1,07-1,00-0,13-0,028$ καὶ $\lambda_{\min}$. εἰς 217μμ, 263μμ, 277μμ, 312μμ.

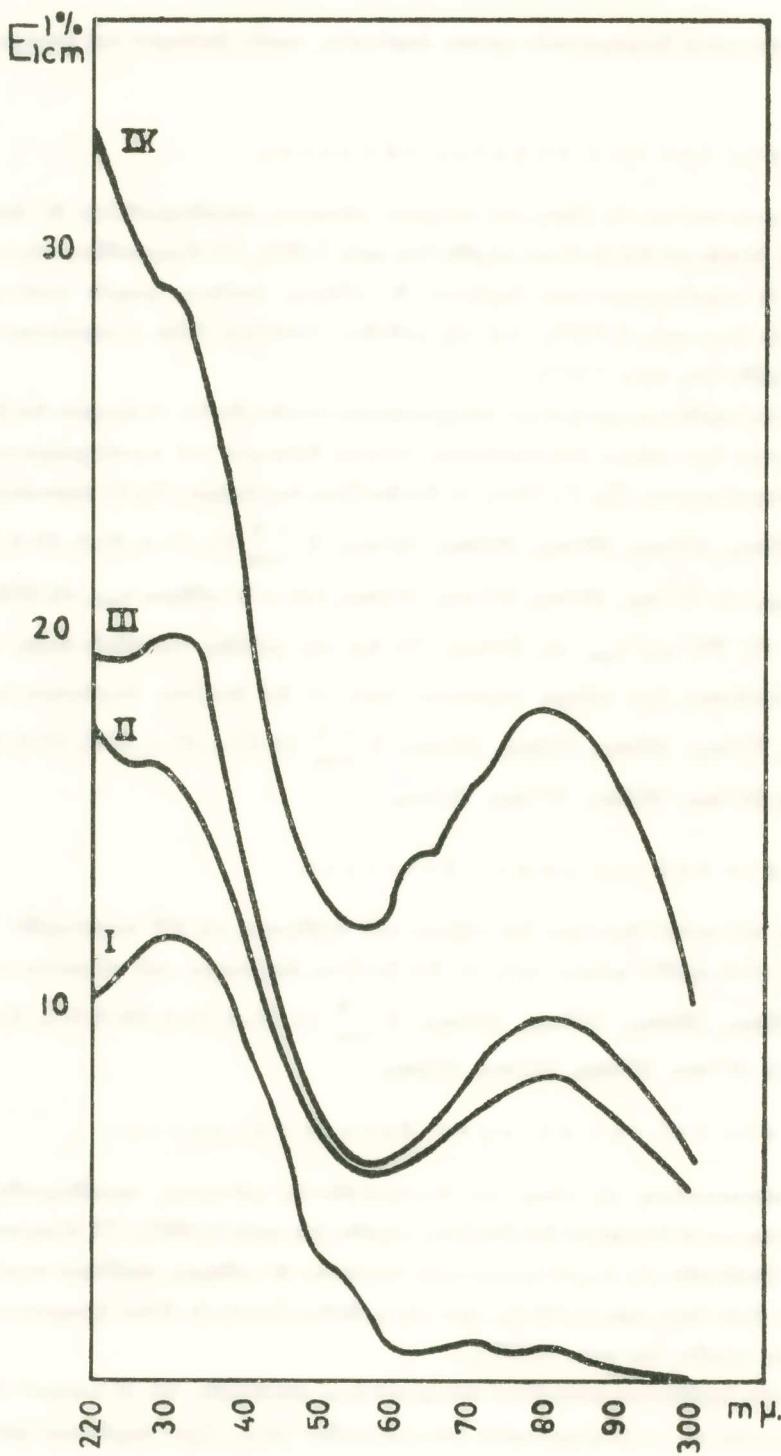
Πειράματα ἐπὶ τοῦ νωποῦ βούτυρου.

Τὸ ἐκ τοῦ νωποῦ βουτύρου διὰ τήξεως καὶ διηθήσεως εἰς 45° παραληφθὲν λίπος εἶχε τὸ αὐτὸ σχεδὸν φάσμα πρὸς τὸ διὰ βενζίνης ἐκχύλισμα τοῦ γάλακτος $\lambda_{\max}$. 230μμ, 269μμ, 280μμ, 317μμ, 345μμ, $E \frac{1}{1cm} = 11,91-0,72-0,60-0,072,-0,025$ καὶ $\lambda_{\min}$. εἰς 217μμ, 263μμ, 277μμ, 312μμ.

Πειράματα ἐπὶ τοῦ ἀπισχνανθέντος γάλακτος.

‘Η περιεκτικότης εἰς λίπος τοῦ ἀπισχνανθέντος γάλακτος, προσδιορισθεῖσα δι’ ἐκχυλίσεως κατὰ SOXHLET διὰ βενζίνης, εὑρέθη ἵση πρὸς 0,088%. Τὸ ἔξικμασθὲν φυσίγγιον, ὑποβληθὲν εἰς συμπληρωματικὴν ἐκχύλισιν δι’ αἱθέρος, ἀπέδωκε ποσότητα λιπαρῶν ὅλῶν ἵσην πρὸς 0,324%. Διὰ τῆς μεθόδου Gottlieb-Röse ἡ περιεκτικότης εἰς λίπος εὑρέθη ἵση πρὸς 0,377%.

Ἐκ τῶν ληφθέντων φασμάτων ἀπορροφήσεως ἀπεδείχθη, ὅτι αἱ λιπαραι ὕλαι, αἱ παραμένουσαι εἰς τὸ βιομηχανικῶς ἀποκορυφωθὲν γάλα, εἶχον παρόμοιον φάσμα

Σχ. 1.— (I) ἐκχύλισμα πλήρους γάλακτος διὰ βενζίνης, (II) ἐκχύλισμα ἀποσγανθέντος γάλακτος διὰ βενζίνης, (III) συμπληρωματικόν ἐκχύλισμα διάσηρος ἀποσγανθέντος γάλακτος, (IV) συμπληρωματικόν ἐκχύλισμα διάσηρος πλήρους γάλακτος.

πρὸς τὸ τῶν λιπαρῶν ὑλῶν τοῦ συμπληρωματικοῦ δι' αἰθέρος ἐκχυλίσματος πλήρους γάλακτος (Σχ.1).

Ἐκχύλισμα βενζίνης, $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$, ($E \frac{1}{1\text{cm}} = 8,17$) καὶ $\lambda_{\text{min.}} 256 \text{m}\mu$.

Ἐκχύλισμα αἰθέρος, $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$, ($E \frac{1}{1\text{cm}} = 9,86$) καὶ $\lambda_{\text{min.}} 256 \text{m}\mu$.

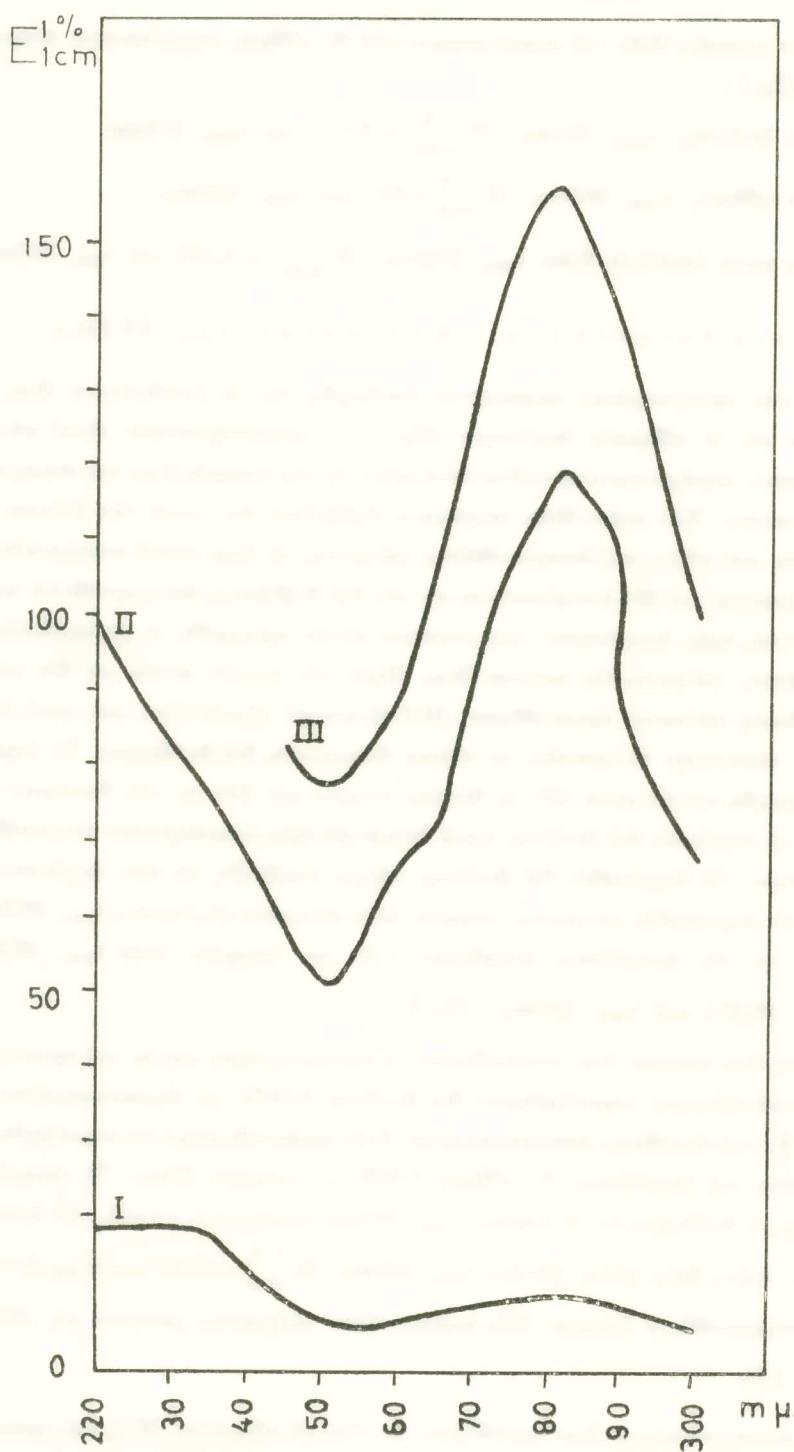
Ἐκχύλισμα κατὰ Gottlieb-Röse $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$, ($E \frac{1}{1\text{cm}} = 4,56$) καὶ $\lambda_{\text{min.}} 256 \text{m}\mu$.

Πειράματα ἀπομόνώσεως τῶν ἐνώσεων $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$.

Ἐκ τῶν προηγουμένων πειραμάτων ἀπεδείχθη, ὅτι αἱ λιποδιαλυταὶ ὕλαι, αἱ παρέχουσαι εἰς τὸ αἰθερικὸν ἐκχύλισμα (Σχ.1) τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ φάσμα ($\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$), περιέχονται εἰς μεγάλην ἀναλογίαν εἰς τὰς λιπαρὰς ὕλας τοῦ ἀπισχνανθέντος γάλακτος. Ἐπὶ πλέον ἄλλα πειράματα ἀπέδειξαν, ὅτι, κατὰ τὴν δέξινισιν δι' ὁξικοῦ δέξιος καὶ πῆγιν τοῦ ἀπισχνανθέντος γάλακτος, αἱ ὕλαι αὐταὶ συγκρατοῦνται ἐπὶ τοῦ πήγματος καὶ δὲν ἀνευρίσκονται εἰς τὸν διὰ διηθήσεως ἀποχωρισθέντα ὄρόν. Ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἀπομόνωσιν τῶν ἐνώσεων αὐτῶν προεκρίθη ἡ χρησιμοποίησις ἀπισχνανθέντος γάλακτος ὡς πρώτης ὕλης. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰς δύο λίτρα ἀπισχνανθέντος γάλακτος προσετέθησαν 10,0 ml πυκνοῦ ὁξικοῦ δέξιος καὶ, μετὰ ἀναμειξιν καὶ παραμονὴν 15 λεπτῶν, τὸ πήγμα διεχωρίσθη διὰ διηθήσεως. Τὸ ληφθὲν πήγμα ἀνεμίχθη καλῶς μετὰ 500 γρ. θεικοῦ νατρίου καὶ 200 γρ. γῆς διατόμων καὶ ὑπεβλήθη εἰς ἐκχύλισιν διὰ βενζίνης κατὰ SOXHLET πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν συνήθων λιπαρῶν ὑλῶν. Τὸ ἐκχύλισθὲν διὰ βενζίνης πήγμα ὑπεβλήθη εἰς νέαν ἐκχύλισιν δι' αἰθέρος πρὸς παραλαβὴν μείγματος λιπαρῶν ὑλῶν πλουσίου εἰς ἐνώσεις $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$. Πράγματι ἐκ τῆς ἐκχυλίσεως ἐλήφθησαν 1,19 γρ. λιπαρῶν ὑλῶν $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$ ($E \frac{1}{1\text{cm}} = 10,05$) καὶ $\lambda_{\text{min.}} 256 \text{m}\mu$. (Σχ.2).

Αἱ ὡς ἀνω λιπαραὶ ὕλαι ὑπεβλήθησαν εἰς σαπωνοποίησιν καὶ ἐκ τοῦ προκύψαντος σαπωνοδιαλύματος παρελήφθησαν διὰ βενζίνης 0,0181 γρ. ἀσαπωνοποιήτων ὑλῶν (6). Ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἀσαπωνοποιήτων ὑλῶν σαπωνοδιαλύματος παρελήφθησαν δι' δέξινισεως καὶ ἐκχυλίσεως δι' αἰθέρος 0,068 γρ. λιπαρῶν δέξιων. Τὸ ὑπεριῶδες φάσμα (Σχ.2) ἀπέδειξεν, ὅτι αἱ ἐνώσεις $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$ περιέχονται μεταξὺ τῶν ἀσαπωνοποιήτων ὑλῶν, διότι αὗται ἔδειξαν $\lambda_{\text{max.}} 282 \text{m}\mu$ ($E \frac{1}{1\text{cm}} = 119,9$) καὶ $\lambda_{\text{min.}} 254 \text{m}\mu$, ἐνῷ τὰ ἀποχωρισθέντα λιπαρὰ δέξια παρουσιάζουν ἀσήμαντον μέγιστον εἰς 282 m μ ($E \frac{1}{1\text{cm}} = 2,6$).

Αἱ ἀσαπωνοποίητοι ὕλαι διελύθησαν εἰς 50,0 ml αἰθανόλης 90% καὶ προσετέ-

Σχ. 2.— (I) αιθερικόν ἔκχυλισμα δπισχναθέντος γάλακτος, (II) δσαπωνοτόντος ὥλαι τοῦ ἐγχύλισματος, (III) δσαπωνοπόνητοι ὥλαι μετὰ τῆς δπομάκρυσιν τῶν στεφνῶν.

θησαν 50,0 ml διαλύματος διγιτονίνης 0,5% (7). Μετά τὴν καθίζησιν καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν στερινῶν διὰ διηθήσεως, παρελήφθησαν ἐκ τοῦ διηθήματος δι' αἰθέρος 0,0137 γρ. ἀσαπωνοποιήτων ύλῶν $\lambda_{\text{max.}} 282 \mu\mu$ ($E_{1\text{cm}}^{\frac{1}{\%}} = 156,9$) καὶ $\lambda_{\text{min.}} 254 \mu\mu$, ἵσχυρῶς ἀκορέστων $\lambda_{\text{max.}} 194 \mu\mu$ ($E_{1\text{cm}}^{\frac{1}{\%}} = 466,1$).

ΧΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΛΕΠΤΟΥ ΣΤΡΩΜΑΤΟΣ

Αἱ ἄνευ στερινῶν ἀσαπωνοποίητοι ὅλαι 0,0137 γρ. διελύθησαν εἰς 1,0 ml βενζίνης καὶ διὰ μικροσιφωνίου ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ πλακιδίου μετὰ λεπτοῦ στρώματος κηλίδες τῶν 10 μl, ἐν συνεχείᾳ τὸ χρωματογράφημα ἀνεπτύχθη διὰ μείγματος βενζίνης: αἰθέρος (9:1), μέχρις ὅτου τὸ δέ μέτωπον τοῦ διαλύτου ἀνηλθεν εἰς ὕψος 165 m.m. Μετά τὴν ἔξατμισιν τοῦ διαλύτου αἱ κηλίδες ἐνεφανίσθησαν δι' ἀτμῶν ἰωδίου ἢ κατόπιν φεκασμοῦ διὰ χρωμοθειαικοῦ δέξεος καὶ θερμάνσεως (5). Διὰ τῶν γενικῶν αὐτῶν ἀντιδραστηρίων, ὑπὸ τὰς χρησιμοποιηθείσας πειραματικὰς συνθήκας, ἐνεφανίσθησαν ἔξι κηλίδες Rf 0,00-0,03-0,07-0,28-0,45-0,60, ἐκ τῶν δύοιν αἱ τέσσαρες πρῶται παρουσιάζουν ἴδιαιτερον ἐνδιαφέρον, λόγῳ τοῦ ὅτι περιέχουν τὰς ὑπὸλεπτευναν ἐνώσεις. Ἐκ τῶν κηλίδων αὐτῶν ἡ Rf 0,28 ἀντιδρᾷ ἐν ψυχρῷ μετὰ χρωμοθειαικοῦ δέξεος, πυκνοῦ θειαικοῦ δέξεος, τριγλωρισύχου ἀντιμονίου, φωσφορομολυβδαινικοῦ δέξεος, παρέχουσα χαρακτηριστικὰς κυανοτάσθεις χρώσεις καὶ ἐν θερμῷ δι' δέξικοῦ ἀνυδρίτου μετὰ θειαικοῦ δέξεος παρέχουσα ἀνοικτὴν κυανοπτρασίνην χρῶσιν (5). Αἱ λοιπαὶ κηλίδες, Rf 0,00-0,03-0,07 δὲν ἀντιδροῦν ἐν ψυχρῷ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀντιδραστηρίων, πλὴν τῆς ἀκινήτου, ἥτις ἀντιδρᾷ ἐλαφρῶς, καὶ ἐν θερμῷ δι' ἀντιδραστηρίου δέξικοῦ ἀνυδρίτου μετὰ θειαικοῦ δέξεος παρέχουν ἴσγινερύθρους χρώσεις παρομοίας πρὸς τὰς τῶν στερινῶν.

Τὸ περιώδης ἀπορρόφησις τῶν διὰ χρωματογραφίας λεπτοῦ στρώματος διαχωρισθεισῶν ἐνώσεων. Διὰ τὸν διαχωρισμὸν ἐχρησιμοποιήθη ἡ προηγουμένως περιγραφεῖσα τεχνικὴ καὶ, πρὸς λῆψιν ἐπαρκοῦς ποσότητος ἐνώσεων διὰ τὴν φασματοφωτομέτρησιν, ἐτοποθετήθησαν ἐν παραλλήλῳ ἐπὶ τῆς χρωματογραφικῆς πλακός δέκα κηλίδες τῶν 20 μl ἐκ τοῦ πρὸς χρωματογράφησιν διαλύματος. Μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ χρωματογραφήματος καὶ τὴν τελείαν ἔξατμισιν τοῦ διαλύτου ἀναπτύξεως, ἀπεξέσθη ἐκ τοῦ πλακιδίου ὁ περιέχων τὴν ὑπὸ λεπτευναν ἐνώσιν τομεὺς ἐντὸς ποτηρίου περιέχοντος αἰθέρα, πρὸς ἔκλουσιν αὐτῆς. Τὸ ληφθὲν διάλυμα διηθήθη, ὁ αἰθήρ ἐξεδιώγθη εἰς ρεῦμα ἀζώτου καὶ τὸ ληφθὲν ὑπόλειμμα διαλυθὲν εἰς 50,0 ml βενζίνης ὑπεβλήθη εἰς φασματοφωτομέτρησιν. Τὸ φάσμα ἀπορροφήσεως καὶ τῶν τεσ-

σάρων κηλίδων ήτο δύμοιον λ_{max} . 282μμ και λ_{min} .251μμ, παρ' όλον ότι έκαστη κηλίς άνήκει εἰς διάφορον ξένωσιν.

'Υπέρ τούς θρόος απορροφήσεως τῶν διὰ χρωματογραφίας λεπτοῦ στρώματος διαχωρισθεισῶν κηλίδων. Διὰ χρησιμοποιήσεως τῆς αὐτῆς τεχνικῆς ἐξ ἔκαστων κηλίδων τῶν 20μλ ἐλήφθη αἰθερικὸν διάλυμα τῶν κηλίδων $Rf=0,285$ και τῆς ἀκινήτου $Rf=0,00$.Τὸ διάλυμα ἔκαστης κηλίδος συνεπυκνώθη μέχρις ὅγκου μιᾶς σταγόνος περίπου και αὕτη μετεφέρθη διὰ σταγονομέτρου ἐπὶ μικρᾶς ποσότητος βρωμιούχου καλίου. Μετὰ τὴν τελείαν ἔξατμισιν τοῦ αἰθέρος διὰ θερμάνσεως εἰς ρεῦμα ἀζώτου, τὸ βρωμιοῦχον καλίον ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν παρασκευὴν πλακιδίου καταλλήλου διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὑπερύθρου φάσματος τῆς οὔτω ἀπομονωθείσης ὑλῆς. 'Εκ τῶν κηλίδων ἡ μὲν $Rf=0,285$ ἔδωκε μέγιστα ἀπορροφήσεως εἰς 3,4μ, 5,8μ, 6,3μ, 6,7μ, 6,85μ, 7,65μ, 11,4μ, 13,4μ, 14,5μ, ἡ δὲ ἀκίνητος $Rf=0,00$ εἰς 2,85μ, 3,4μ, 5,85μ, 6,9μ, 7,3μ, 13,8μ.

'Ἐκ τοῦ ὑπερύθρου φάσματος ἀπεδείχθη, ότι ἡ σύνταξις τῶν ἐνώσεων αὐτῶν εἶναι διάφορος, εἰδικῶς δὲ ἡ ἀκίνητος κηλίς περιέχει ἐλεύθερα ὑδροξύλια (δόνησις 2,85μ). Τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ ἐπεξηγοῦν τὴν χρωματογραφικὴν συμπεριφορὰν τῶν ἐνώσεων αὐτῶν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

'Εκ τῆς μελέτης τῶν φασμάτων ἀπορροφήσεως, τῶν ἐκ νωποῦ βουτύρου διὰ τῆς παραλαμβανομένων λιπαρῶν ὑλῶν, τῶν ἐκ πλήρους γάλακτος διὰ βενζίνης κατὰ SOXHLET ἐκχυλιζομένων λιπαρῶν ὑλῶν και τῶν κατὰ τὴν συμπληρωματικὴν δι' αἰθέρος ἐκχύλισιν παραλαμβανομένων λιπαρῶν ὑλῶν (Σχ.1), ἀποδεικνύεται, ότι τὸ γάλα περιέχει ἐνώσεις τινάς, διαλυτὰς εἰς δργανικοὺς διαλύτας, χαρακτηριστικῆς ὑπεριώδους ἀπορροφήσεως (λ_{max} . 282μμ). Αἱ ὕλαι αὐταὶ δὲν ἀνευρίσκονται εἰς τὸ λίπος τοῦ νωποῦ βουτύρου, μὴ παραλαμβανόμεναι ἐκ τοῦ γάλακτος κατὰ τὴν βιομηχανικὴν ἀποκορύφωσιν αὐτοῦ και ὡς ἐκ τούτου ἀνευρίσκονται εἰς τὰς λιπαρὰς ὕλας τοῦ ἀπισχυανθέντος γάλακτος. 'Εκ τούτου αἱ ἐνώσεις αὐταὶ παραλαμβάνονται ποσοτικῶς κατὰ τὴν δι' αἰθέρος ἐκχύλισιν αὐτοῦ, ἐνῷ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας μὴ πολικοὶ διαλύται, ὡς ἡ βενζίνη, ἐλαχίστην ποσότητα ἐκ τῶν ἐνώσεων αὐτῶν παραλαμβάνουν.

Αἱ ἐνώσεις αὐταὶ, καίτοι διαλυταὶ εἰς βενζίνην, κυκλοεξάνιον κ.λ., δὲν παραλαμβάνονται ὑπὸ αὐτῶν ἐκ τοῦ γάλακτος, διότι πιθανώτατα εἰς τὸ γάλα εύρισκονται ὑπὸ τὴν μορφὴν χαλαρῶν ἐνώσεων μετὰ πρωτεΐνῶν, ἵνα δὲ παραληφθοῦν ἐξ αὐτῶν, πρέπει ὁ χρησιμοποιηθησόμενος διαλύτης, ἐκτὸς τῆς διαλυτότητος, νὰ ἔχῃ ἐπιπροσθέτως τὴν ίκανότητα διασπάσεως τῶν ἐνώσεων αὐτῶν.

Αἱ ἑνώσεις αὐταὶ λ_{max.} 282μμ καὶ λ_{min.} 251μμ περιέχονται εἰς μεγάλην ἀναλογίαν μεταξύ τῶν ἀπηλλαγμένων στερινῶν, ἀσαπωνοποιήτων συστατικῶν τῶν λιπαρῶν ὑλῶν τοῦ ἀπισχυνθέντος γάλακτος (Σχ.2). Ἐξ αὐτῶν διὰ χρωματογραφίας λεπτοῦ στρώματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ὑπέρυθρον καὶ ὑπεριώδη φασματοφωτομετρίαν, ἀπεδείχθη ὅτι αἱ ἀσαπωνοποιήτων ὕλαι περιέχουν τούλαχιστον τέσσαρας ἑνώσεις, Rf 0,00-0,03-0,07-0,28, ἐκάστη δὲ ἔξι αὐτῶν ἐμφανίζει λ_{max.} 282μμ καὶ λ_{min.} 251μμ.

Ἐκ τῶν ἑνώσεων αὐτῶν, ἡ περιεχομένη εἰς τὴν κηλεῖδα Rf 0,28 παρέχει χρωστικὰς ἀντιδράσεις δμοίας πρὸς τὰς τῶν οὐμπικινονῶν καὶ τῶν βιταμινῶν K (5β), διαφέρει δμως αὐτῶν τόσον εἰς τὸ ὑπεριώδες ὅσον καὶ εἰς τὸ ὑπέρυθρον φάσμα. Οὕτω αἱ οὐμπικινόναι παρουσιάζουν λ_{max.} 272μμ, λ_{max.} 405μμ, λ_{min.} 237μμ(8) καὶ αἱ βιταμῖναι K λ_{max.} 243μμ, λ_{max.} 249μμ, λ_{max.} 260μμ, λ_{max.} 270μμ, λ_{max.} 325μμ(9). Ἐπὶ πλέον εἰς τὸ ὑπέρυθρον φάσμα δὲν ὑπάρχουν αἱ χρωκτηριστικαὶ δονήσεις τῶν οὐμπικινονῶν εἰς 6,05 (κινόνη), εἰς 7,94μ καὶ 9,14μ (αἰθερικαὶ δμάδες).

Αἱ λοιπαὶ κηλεῖδες Rf 0,00-0,03-0,07 παρουσιάζουν ὠσαύτως λ_{max.} 282μμ καὶ λ_{min.} 251μμ, διαφέρουν δὲ εἰς τὸ ὑπέρυθρον φάσμα ἀπορροφήσεως καὶ εἰς τὰς χρωστικὰς ἀντιδράσεις. Οὕτω δὲν ἀντιδροῦν ἐν ψυχρῷ ψεκαζόμεναι διὰ χρωμοθεικοῦ δξέος, διὰ πυκνοῦ θεικοῦ δξέος, διὰ φωσφορομολυβδαινικοῦ δξέος καὶ διὰ τριγλωριούχου ἀντιμονίου. Διὰ θερμάνσεως τῶν πλακιδίων, μετὰ τὸν ψεκασμόν, αἱ κηλεῖδες παρέχουν χρώσεις, εἰδικῶς δὲ δι' ἀντιδραστηρίου δξικοῦ ἀνυδρίτου μετὰ θεικοῦ δξέος παρέχουν ἰσγυνερύθρους χρώσεις παρομοίας πρὸς τὰς τῶν στερινῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι αἱ διαχωρισθεῖσαι ἑνώσεις περιέχουν τὴν αὐτὴν χρωμοφόρον δμάδα, λ_{max.} 282μμ καὶ λ_{min.} 251μμ, πιθανῶς ὑποκατεστημένον ἀρωματικὸν πυρῆνα (δονήσεις 6,3μ, 6,7μ, 6,85μ, 11,44μ) καρβονυλικὴν δμάδα (5,8μ), διαφέρουν δὲ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑποκαταστάτας, δηλαδὴ πλευρικὰς ἀλύσεις καὶ ὑδροξύλια. Οὕτω ἡ ἀκίνητος κηλὶς ἐμφανίζει τὴν μεγαλυτέραν περιεκτικότητα εἰς ἐλεύθερα ὑδροξύλια (2,9), ὅπερ συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὴν χρωματογραφικὴν συμπεριφορὰν τῶν ἑνώσεων αὐτῶν.

Τὸ τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς συνθήκας δὲν ἀπεμονώθησαν ἐκ τῶν ἀσαπωνοποιήτων ὕλῶν τοῦ βουτύρου ἀνάλογοι ἑνώσεις.

Ἡ ἐργασία συνεχίζεται διὰ τὴν ἀπομόνωσιν εἰς καθαρὰν κατάστασιν μεγαλυτέρων ποσοτήτων ἐκ τῶν ἑνώσεων αὐτῶν πρὸς καθορισμὸν τῆς συντάξεως αὐτῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) A. LEMBKE und W. KAUFMANN : Milchwissenschaft 9, 113 (1954).
- 2) G.A. GARTON : J. Lipid Research 4, 237 (1963).
- 3) Δ. Ν. ΝΙΝΗΣ και Μ. Α. ΝΙΝΗ (άπο διακοίνωσις).
- 4) Official Methods of Analysis of the Association of Official Agricultural Chemists 9th Ed. 1960 p. 190.
- 5) EGON STAHL : Dünnsschicht Chromatographie 1962 S. 497, b) S. 243.
- 6) Official and Tentative Methods of the American Oil Chemist's Society Ca 6b-53.
- 7) W.H. SHAW and J.P. JEFFERIES : Analyst 78, 514 (1953).
- 8), R.A. MORTON et al. : Helv. Chim. Acta XII, 248, 2343 (1958).
- 9) R.A. MORTON : The Application of Absorption Spectra to the Study of Vitamins Hormones and Coenzymes, 2nd Ed. 1942, p. 124.

S U M M A R Y

The Ultraviolet Spectra of lipids, extracted from cow, sheep or goat milk by different methods, show clearly that the milk contains compounds with an absorption peak near 282 m μ .

Thin layer chromatography on silica gel, in combination with I.R. and U.V. spectrophotometry, proved that the unsaponifiable portion of skim milk contains at least four compounds with an absorption peak at 282 m μ and a minimum at 251 m μ (cyclohexane).

The aformentioned compounds were not found in the unsaponifiable portion of butter lipids.